

**DEPARTAMENT INFORMATYZACJI
I REJESTRÓW SĄDOWYCH**

Sebastian Adamowicz

W odpowiedzi na petycję z dnia 20 lipca 2019 r. dotyczącą zmiany § 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 maja 1968 r. w sprawie trybu dokonywania w księgach wieczystych wpisów na rzecz Skarbu Państwa w oparciu o międzynarodowe umowy o uregulowaniu roszczeń finansowych (Dz. U. Nr 17, poz. 109) Departament Informatyzacji i Rejestrów Sądowych uprzejmie przedstawia, co następuje.

W rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości w sprawie trybu dokonywania w księgach wieczystych wpisów na rzecz Skarbu Państwa w oparciu o międzynarodowe umowy o uregulowaniu roszczeń finansowych z dnia 9 maja 1968 r. (Dz.U. Nr 17, poz. 109) w § 3 wskazana została legitymacja do składania wniosków o wpis w księdze wieczystej tytułu własności nieruchomości, która przeszła na rzecz Skarbu Państwa na podstawie międzynarodowej umowy o uregulowaniu wzajemnych roszczeń finansowych, jak również legitymacja o wpis przejścia na podstawie takiej umowy na rzecz Skarbu Państwa uprawnień wynikających z wieczystego użytkowania lub uprawnień do korzystania z ograniczonych praw rzeczowych. W myśl § 3 w/w rozporządzenia przedmiotowych wpisów do ksiąg wieczystych dokonuje się na wniosek właściwych organów prezydiów powiatowych (miejskich w miastach stanowiących powiaty) rad narodowych.

Zgodnie z art. 34 Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej z dnia 22 lipca 1952 r. (Dz.U. Nr 33, poz. 232) rady narodowe są terenowymi organami władzy państwowej i podstawowymi organami samorządu społecznego ludu pracującego miast i wsi w gminach, miastach, dzielnicach większych miast i województwach. Szczegółowo status prawny rad narodowych określała ustawa o radach narodowych z dnia 25 stycznia 1958 r. (Dz.U. Nr 5, poz. 16), a następnie ustawa z dnia 20 lipca 1983 r. o systemie rad narodowych i samorządu terytorialnego (Dz.U. z 1988 r. Nr 26, poz. 183 i z 1989 r. Nr 34, poz. 178). W wyniku transformacji ustrojowej, która nastąpiła w Polsce po 1989 roku, akty te zostały uchylone, a instytucja rad narodowych została wyeliminowana z polskiego systemu prawnego. Należy więc uznać, że § 3 w/w rozporządzenia przyznaje legitymacje

do złożenia wniosku o wpis w księdze wieczystej organowi, który obecnie nie istnieje. W konsekwencji zmiana w tym zakresie w/w rozporządzenia jest jak najbardziej wskazana.

Przy czym należy podkreślić, że z uwagi na wymogi konstytucyjne, legitymacja do składania wniosków o wpis w księdze wieczystej powinna być uregulowana na poziomie ustawowym. W zw. z powyższym zasadny jest postulat de lege ferenda, że ewentualna, przedmiotowa zmiana powinna nastąpić poprzez wykreślenie § 3 w/w rozporządzenia oraz zmianę ustawy o dokonywaniu w księgach wieczystych wpisów na rzecz Skarbu Państwa w oparciu o międzynarodowe umowy o uregulowaniu roszczeń finansowych z dnia 17 kwietnia 1968 r. (Dz.U. Nr 12, poz. 65) poprzez przyznanie legitymacji do składania przedmiotowego wniosku o wpis w księdze wieczystej właściwemu organowi.

Michał Szczepański
Dyrektor
Departament Informatyzacji i Rejestrów Sądowych
/podpisano elektronicznie/